

Lapinlahden kunta

SAVUTON TYÖPAIKKA – TOIMINTAOHJELMA

Lapinlahden kunnan tehtävänä on tuottaa väestön terveyttä ja hyvinvointia edistäviä palveluja kokonaisvaltaisesti ja saumattomasti. Toiminnassa näkyy kuntastrategian arvopohja, jossa korostuu kuntalaisten hyvinvointi ja ennaltaehkäisevä toiminta.

Lapinlahden kunnanhallitus on tehnyt päätöksen, jonka mukaan henkilökunnan tupakointi on kielletty työaikana 1.3.2009 alkaen. Kunnan työntekijöitä edustava yhteistoimintaelin on ollut mukana puoltamassa kunnan julistamista savuttomaksi työpaikaksi.

Tupakointikieltopäätöksen tarkoituksena on vähentää Lapinlahden kunnassa työskentelevien tupakointia.

Tupakointi on yksilön ja yhteiskunnan merkittävimpiä terveyshaittoja ja ennenaikaisen kuoleman aiheuttajia. Tämä on johtanut pyrkimykseen vähentää tupakointia terveysvalistuksella, lainsäädännöllä, sekä poliittisin ja taloudellisin keinoin. Suomessa tässä on myös onnistuttu verraten hyvin, tupakoinnista on tullut vähemmistön tapa. Vuoden 2015 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tupakointitilaston mukaan työikäisistä miehistä 19 prosenttia ja naisista 15 prosenttia tupakoi päivittäin. Viimeisten kymmenen vuoden aikana aikuisväestön tupakointi on vähentynyt.

Tässä toimintaohjelmassa tupakkatuotteiksi katsotaan kaikki tupakkalain 2§:ssä määritellyt tupakkatuotteet, kuten savukkeet, nuuska, sähkötupakka, sikarit jne.

Työpaikka on savuton, kun

- tupakointi on kielletty kaikkialla työpaikan sisätiloissa tupakkalain edellyttämällä tavalla
- työpaikan sisätiloissa ei ole tupakointitiloja, ja mahdolliset tupakointipaikat on sijoitettu vähemmän näkyvästi ulos, riittävän kauas rakennuksesta siten, ettei tupakan savu pääse kulkeutumaan ulkoa savuttomiin sisätiloihin
- tupakointi on kielletty työaikana
- uusia tupakointitiloja ei rakenneta eikä niitä ole yrityksen omistamissa tai hallinnoimissa rakennuksissa ja työtiloissa
- työpaikan edustus- ja muut tilaisuudet ovat savuttomia
- työpaikalla ei myydä tupakkatuotteita
- tupakoivaa henkilökuntaa tuetaan tupakoinnin lopettamisessa
- työpaikan savuttomuudesta on ilmoitettu asianmukaisin kyltein, esimerkiksi ulko-ovilla.

1. Sitoutuminen

Lapinlahden kunnanhallitus on julistanut Lapinlahden kunnan savuttomaksi työpaikaksi 1.3.2009 alkaen. Ennen päätöstä asia on käsitelty johtoryhmässä ja yhteistyötoimikunnassa. Päätöksen

mukaan henkilökunnan tupakointi on kielletty työaikana. Kielto koskee myös kunnan toimipisteissä oleskelevia luottamushenkilöitä ja vieraita.

2. Tiedottaminen

Kunta on jakanut henkilöstölleen tiedon päätöksestä ja tukitoimista välittömästi päätöksen jälkeen. Kuntalaisille ja eri yksiköiden asiakkaille, potilaille, omaisille ja vieraille tiedottaminen tapahtuu asiakaskontakteissa, yksiköissä sekä kunnan internet-sivuilla. ”Savuton työpaikka” –kylttejä asennetaan ja uusitaan määräajoin pääsisäänkäyntien yhteyteen, sekä kaikkiin kunnan työpisteisiin.

3. Tupakoinnin vaikutukset työntekijöiden terveyteen

Tupakoinnin aiheuttamat terveyttä vahingoittavat haitat koskevat myös kunnan henkilöstöä ja lisäävät heidän sairastavuutta.

Tupakalla käynnin ajaksi poissaolo työstä ja työryhmästä kuormittaa jäljelle jääneitä työntekijöitä. Tupakalla käynnin vuoksi poissaolo työstä vahingoittaa työilmapiiriä ja ärsyttää niitä, jotka tekevät työtä myös sen ajan. Jos henkilö käy kuusi kertaa työpäivän aikana tupakalla ulkona tai kauempana olevassa tupakointitilassa, ja viipyy jokaisella kerralla 10 minuuttia, tupakalla käynti vie työpäivästä tunnin.

4. Tuki tupakoinnin lopettamiseksi

Henkilökunnan tupakoimattomuutta tuetaan tarjoamalla vieroitushoitoa työterveyshuollon toimesta yksilöohjauksena. Työterveyshoitaja suunnittelee yhdessä työntekijän kanssa nikotiinikorvaushoidon. Tupakoiva henkilöstö saa työterveyshuollon kautta halutessaan ensi- ja sitten kontrollikäynnin jälkeen tarvittaessa 2 kuukautta maksutta nikotiinikorvaushoitoa (liite 1).

5. Tupakointikiellon noudattaminen ja valvonta

Esimiesten tehtävänä on valvoa tupakointikiellon noudattamista. Esimiehillä on oikeus ja velvollisuus puuttua asiaan, jos työntekijät eivät noudata kunnanhallituksen päätöstä.

Jaksotyöaika noudattavilla ruokatauko on työaika, joten silloin ei voi tupakoida. Niillä työntekijöillä, joilla ruokatauko on omaa aikaa, on tupakointi sallittu tauon aikana tupakkalain puitteissa. Kahvitauko on kaikilla työaika, jolloin ei voi tupakoida.

Tupakointikielto koskee myös yksiköissä olevia opiskelijoita sekä työllistettyjä.

Vierailijat ja luottamushenkilöt oleskellessaan kunnan toimipisteissä, voivat tupakoida ainoastaan tupakointia varten osoitetuissa paikoissa. Kaikilla kunnan henkilökuntaan kuuluvilla on oikeus/velvollisuus muistuttaa savuttomasta kunnasta, jos työntekijä tai vierailija tupakoi tupakkalain tai tämän ohjeen vastaisesti.

6. Terveellisen työympäristön ja väestön terveyden edistäminen

Ympäristön tupakansavu on lain mukaan syöpävaarallinen aine, jolta työnantajan on suojattava työntekijöitä. Pelkästään tupakansavulle altistumisen on havaittu lisäävän riskiä sairastua moniin sairauksiin. Tämän vuoksi oikeus savuttomaan ympäristöön ohittaa aina oikeuden tupakoida ja levittää vapaasti tupakansavua.

Lapinlahden kunnan tavoitteena on terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisy. Tupakointi on yleisin estettävissä oleva sairauksien ja kuolleisuuden aiheuttaja länsimaissa. Savuton kunta järjestelmällä pyritään vähentämään tupakointia ja edistämään väestön terveyttä pitkällä aikavälillä.

8. Toimintaperiaatteiden seuranta

Henkilökunnalla on oikeus/velvollisuus ohjata asiakkaita/vierailijoita noudattamaan tupakointia koskevia ohjeita.

Tupakointia koskevien ohjeiden noudattamista seurataan esimiesten toimesta.

Tiedottaminen savuttoman kunnan toiminnasta sekä ohjeistuksen päivittäminen kuuluu työsuojeluhenkilöstölle.

SAVUTON KUNTA 1.3.2009 ALKAEN

Työnantaja kustantaa **2 kuukauden** ajaksi korvaushoidon tupakoinnin lopettamisen tueksi.

Työterveyshoitajan vastaanotolla : Nicotinell-laastari

Nicotinell-laastari: kaksi kuukautta työterveyshuollon kautta työnantajan kustantamana ja kolmas kuukausi omakustanteisena.

1. Ensimmäinen käynti työterveyshoitajan vastaanotolla, jolloin asiakkaalle annetaan 2 viikon aloituspakkaus, vahvuus tupakoinnin mukaan.
2. Seuraavat laastaripaketit saa työterveyshuollosta pakkaus kerrallaan.
3. Seuratakäynti sopimuksen mukaan työterveyshoitajan vastaanotolla.

Työterveyslääkärin vastaanotolla : Champix – tablettihoito

1. Aika työterveyslääkärille, jolloin asiakas saa reseptin Champix 0.5 mg aloituspakkauksen hankkimista varten. Aloituspakkauksen työntekijä ostaa itse.
2. Seuraava käynti työterveyshoitajan vastaanotolla kuukauden kuluttua, jolloin annetaan toisen kuukauden pakkaus Champix 1 mg .
3. Kolmas pakkaus työterveyshoitajalta kuukauden kuluttua toisen pakkauksen hakeemisesta.

- Hallintojohtajan tarkennus henkilöistä, joita korvaus koskee:

- vakituiset työntekijät/viranhaltijat
- ne määräaikaiset työntekijät/viranhaltijat, joiden työsuhde kuntaan kestää vähintään vuoden (jos määräaikaisen työntekijän työsuhde koostuu useista osista, otetaan kaikki osat huomioon)
- hoitoa aloitettaessa työsuhdetta tulee olla vielä jäljellä vähintään 3 kuukautta